TAROLHAT A NAGY REPCEBOLHA

A FIATAL, GYENGE NÖVÉNYT SZERETI, AMIT AKÁR TAVASSZAL IS TALÁL

A nagy repcebolhát minden repcetermesztő gazdálkodó jól ismeri, hírhedten veszélyes kártevője a repcének. Sokan talán nem is sejtik, hogy az őszi tevékenységével nem ér véget a károsítása, azt követi egy téli és egy kora tavaszi.

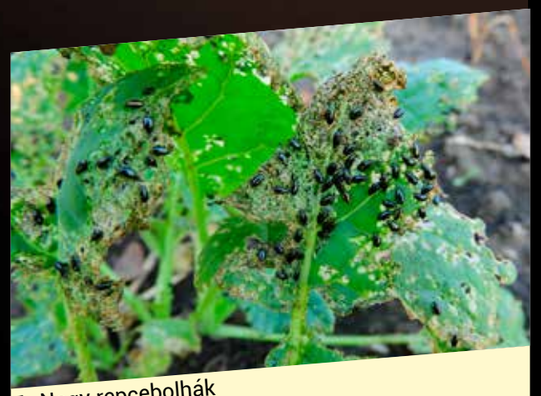
A nagy repcebolha fő kártétele, hasonlóan a repcében károsító legtöbb földibolhafajhoz, a szikleveles vagy néhány lombleveles repceállományok lombozatának károsítása (1. kép). Egyes évjáratokban nyugodtan mondhatjuk, hogy letarolja az állományt (2. kép) – és korántsem nevezhetjük túlzásnak ezt a kifejezést. A többi bolhakártevővel szemben azonban a nagy repcebolha nem fejezi be a kártételét a zöld növényi részek pusztításával, lárvái a repce levélnyelében, majd szárában károsítanak tovább.

A nagy repcebolha kártétele összetett, nem korlátozódik kizárólag az őszi időszakra.

A rejtett őszi–téli kártétel

Lehetséges, hogy a lárvák kártétele a felületes szemlélő számára nem tűnik túl jelentősnek, ennek ellenére az, különösen akkor, ha több lárva egyszerre károsít egy növényben. Ennek hatása már megmutatkozhat az érintett repcenövény fejlődésében, lassabban növekszik, sárgul, levelei részben elhalnak. Ennek egyenes következménye lesz, hogy nem erősödik meg kellően, mielőtt beköszönt a téli időjárás, így egy zordabb tél során kipusztulhat. De ha ez nem is történik meg, a gyengébb fejlettség a szárba indulását megnehezítheti, a becőt hozó oldalhajtások számát pedig jelentősen csökkentheti. A nagy repcebolha lárvái a telet a növény levélnyelében töltik, jelenlétüket barna elszíneződés (3. kép), valamint kisebb nagyobb sebzések kialakulása mutatja (4. kép).

Tavasszal berágnak a szárba, ahol egyedfejlődésük véget is ér, majd a növényt elhagyva a talajban bábozódnak és ott kifejlett bogárrá alakulnak. Fejlődésük során gyakran együtt károsítják a növényt a szárormányosok lárváival (5. kép), azonban azoktól könnyen megkülönböztethetők, mivel a sárgásfehér színű lárvákon olyan fekete foltokat láthatunk, amelyek az ormányoslárvákon soha nem fordulnak elő.

1. Nagy repcebolhák a repcelevélenaa

2. Nagy repcebolha táblaszél felől induló kártételét mutatja a letarolt állomány

3. Az „öreg" levelek levélnyelén barnuló folt utal a lárva jelenlétére

4. A levélnyeleken a lárva kártételét sebzések is mutathatják

5. Nagy repcebolha (piros jelzés) és szárormányos (kék jelzés) lárvája a repceszárban

A ritka, de nem példa nélküli tavaszi kártétel

Ritkán ugyan, de még ilyenkor sem mondhatjuk teljes bizonyossággal, hogy túl lennénk a nagy repcebolha kártételén. A kifejlett egyedek ugyanis, ahogyan a talajból előjönnek, táplálkozás céljából újra elsősorban repcenövényeket keresnek, és majd csak azok leöregedését követően váltanak át gyomnövényekre, mielőtt a talajba húzódnak, ahol a nyarat nyugalmi állapotban töltik. Ha ezek a tavasszal előjövő bogarak fejlődésében elmaradt, gyenge repceállományra települnek (6. kép), abban még a tavaszi időszakban is nagyon komoly károkat képesek okozni (7. kép). Ez utóbbi kártételük ritka ugyan, de egyáltalán nem szabad meglepődnünk azon, ha egyes repcetáblákon tavasszal is nagy egyedszámban találjuk meg a nagy repcebolhákat, ahol ráadásul még az általuk okozott kár is megdöbbentően nagy lehet. A hosszan jelentkező, jellegében összetett kártétel miatt érdemes az őszi növényvédelmi munkák során fokozottan figyelni a nagy repcebolha megjelenésére, és még akkor is védekezni ellene, ha abban az időszakban nem tapasztaljuk erős lombkártételét. Azzal ugyanis nem ér véget a károsítása, ami akár egészen tavaszig elhúzódhat.

AGRÁRUNIÓ

6. A tavasszal előjövő nemzedék egyedei károsítanak egy fejletlen repcenövényen

7. A tavaszi kártétel is kiterjedhet a repce minden föld feletti részére